

ЛОГОПЕДИЧНИЙ СУПРОВІД ДІТЕЙ З ООП В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Дошкільний період є найсприятливішим та найвідповідальнішим віковим періодом для подолання порушень розвитку дитини. У загальній системі організації інклюзивного навчання супровід дитини з особливими освітніми потребами в умовах ЗДО має певну структуру, до компонентів якої відноситься також і логопедичний супровід.

Останні дослідження у країнах СНД показали, що кожна третя або четверта дитина має затримку мовлення або мовленнєві порушення. Кількість дітей з подібними відхиленнями збільшується. Це не залежить від рівня освіти батьків, від їхнього статусу у суспільстві. Україна має ті ж самі проблеми. Виникла необхідність у відкритті логопедичної служби в різних типах освітніх закладів. Адже дуже важливо активно впроваджувати систему раннього виявлення дітей з мовленнєвою патологією і ранньою комплексною допомогою.

У навчальних закладах з інклюзивним навчанням особлива роль належить психологам і логопедам, підкреслюється важливість їхньої співпраці. Співпраця логопеда та психолога спрямована на вирішення таких завдань:

- оцінювання рівня психічного та мовленнєвого розвитку дитини та узгодження отриманих результатів;
- участь у складанні та реалізації ІПР для дітей з особливими потребами (рекомендації, консультації педагогам у здійсненні освітнього процесу), виходячи з позицій спільного бачення труднощів, що виникають у процесі опанування знань;
- планування та проведення спільних індивідуальних та групових занять;
- проведення консультацій з питань психологічних аспектів розвитку, навчання, виховання дітей, а також специфіки логопедичної роботи з дітьми з особливими потребами для педагогів та батьків;
- розроблення програм психологічної освіти педагогів навчального закладу (з елементами логопедичної роботи).

Перед вчителем-логопедом значне місце посідає формування навичок письмового та усного мовного спілкування. Основне завдання корекційного впливу – навчити дітей з особливими потребами складно й послідовно, граматично й фонетично правильно викладати свої думки, розповідати про події з навколишнього життя. Це має важливе значення для спілкування з дорослими й дітьми, формування особистісних якостей. Успішне здійснення корекційної роботи залежить від співпраці вчителя-логопеда з вчителями початкових класів. Однією із важливих умов інклюзивного навчання є вироблення єдиних вимог до учнів з мовленнєвими порушеннями з боку вчителя та логопеда. Вчитель-логопед має докласти максимум зусиль, щоб переконати педагога у необхідності уважно і обережно оцінювати роботу дітей з мовленнєвими порушеннями. Подолання мовленнєвих порушень

надає дитині впевненості у власних силах, сприяє розвитку її пізнавальних здібностей. Розширюючи рамки спілкування, як у середовищі однолітків, так і з дорослими, дитина стає емоційною, чуйною. Змінюються її погляди на світ, її ставлення до оточуючих.

Логопедичний супровід

Вплив на дитину, прямий чи опосередкований (через близьке оточення), який реалізується у різних формах (за необхідністю) протягом усього раннього, дошкільного та шкільного віку спеціалістами-логопедами:

- формування логопедичної компетентності;
- організація сприятливого мовленнєвого середовища;
- активізація процесів формування мовлення;
- попередження порушень мовлення;
- контроль перебігу розвитку мовлення;
- забезпечення вчасної логопедичної допомоги;
- логопсихологічна допомога батькам.

Специфіка логопедичної роботи

- Особистісне орієнтування – орієнтування на дитину, її психоемоційні особливості.
- Емоційна підтримка – створення на заняттях емоційно комфортної обстановки.
- Взаємодія з батьками, вихователями й іншими педагогами.
- Ігровий контекст занять – формування позитивної мотивації навчання.

Методичні аспекти корекційно-розвивальної роботи

Засади формування корекційної методики

- Розвиток та удосконалення функцій та операцій окремих аналізаторних модальностей.
- Формування та удосконалення компонентів усного мовлення, як важливої передумови для письма.
- Мобільність та варіативність застосування методики.
- Використання сформованих вмій як опори.
- Формування вмій та навичок, що функціонують на основі інтегровано аналізаторної взаємодії.
- Створення видів роботи, які можуть слугувати обхідними шляхами компенсації порушення.

Методичні аспекти логопедичної роботи

Формування функцій та операцій

- Формування функцій та операцій зорової, акустичної та кінестетичної модальності;

- розвиток усного мовлення;
- розвиток фонематичних процесів (сприймання, уявлення);
- формування артикуляційних вмінь;
- засвоєння акустико-артикуляційних властивостей звуків.